

سخن سردبیر

پژوهش در زمینه اندیشه‌ها، روش‌ها و پیش‌فرض‌های مستشرقان نسبت به قرآن، ضرورتی بنیادین برای فضای علمی امروز است. در چند دهه اخیر، آثار خاورشناسان درباره قرآن، حدیث، تاریخ اسلام و الهیات اسلامی، به بخش جدایی‌ناپذیر از تولیدات علمی دانشگاه‌های معتبر جهان تبدیل شده است؛ آثاری که نه تنها در مجامع علمی غرب اثرگذارند، بلکه به واسطه ترجمه و ارجاع، در محافل علمی جهان اسلام نیز نفوذ یافته‌اند. از این رو، بی‌توجهی به این حوزه، به معنای چشم‌پوشی از بخشی مهم از گفتمان جهانی درباره قرآن است. ضرورت دیگر این پژوهش‌ها، شناخت جریان‌های فکری و شیوه‌های تحلیل قرآن نزد مستشرقان است. آنان با بهره‌گیری از روش‌هایی چون زبان‌شناسی تاریخی، نقد متن، پدیدارشناسی دین و رویکردهای هرمنوتیکی، به بازخوانی قرآن پرداخته‌اند. ارزیابی دقیق این روش‌ها، نه تنها به نقد علمی دیدگاه‌های آنان کمک می‌کند، بلکه سبب رشد روش‌شناسی در مطالعات قرآنی بومی نیز می‌شود. همچنین تأثیر مطالعات مستشرقان بر افکار عمومی، رسانه‌ها و حتی سیاست‌گذاری فرهنگی در سطح جهانی، اهمیت این حوزه را دوچندان می‌سازد. تحلیل و نقد علمی این آثار می‌تواند به اصلاح برداشت‌های نادرست و ارائه تصویری روشن، مستدل و مستند از قرآن کریم کمک کند.

مجله ما رسالت خود می‌داند که با حمایت از پژوهش‌های عمیق، تحلیلی و میان‌رشته‌ای، به ارتقای گفت‌وگوی علمی بین اندیشمندان مسلمان و غیرمسلمان یاری رساند و زمینه را برای فهمی دقیق‌تر و منصفانه‌تر از متن وحی فراهم آورد. چنین پژوهشی، نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی علمی، فرهنگی و تمدنی است.

والحمد لله رب العالمین

محمد عسکری (ممتاز)

سردبیر مجله مطالعات قرآنی مستشرقان

۱۴۰۳/۱۱/۸